

Bulgarian A: literature – Higher level – Paper 1
Bulgare A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Búlgaro A: literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 10 May 2017 (afternoon)
Mercredi 10 mai 2017 (après-midi)
Miércoles 10 de mayo de 2017 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Направете литературен коментар на **един** от следните текстове:

1.

Светлин Вардев, дваисет и осем годишен, неженен, младши съдия в Софийски градски съд, седеше сам в един ресторант в югозападната част на София и допиваше първата си халба. Поместен в едноетажна постройка от някогашната верига „Мототехника“, ресторант „Аркадия“ предлагаше апетитни мезета, добро обслужване и уютна обстановка на импровизирани сепарета, прозирно оградени с крехки дървени решетки, множество саксии с перести папрати, пъстролисти бенджамини и дори няколко малки палми в дървени кашпи¹ покрай прозорците, създаващи изобилие от зеленина. Заведението от доста години служеше на дребните му прищевки, включващи студена бира, пикантни мезета и самотно философстване, като добавяше към тях лукса на навика, датиращ от горните класове на гимназията. Знаеше го от времето, когато две бири и порция картопки лятно време отвън на терасата струваха първо пет лева, после петдесет, после две хиляди и петстотин, за да стъпят отново, десет години по-късно, на съразмерната сума от пет лева с бакшиша. Този инфлационен цикъл го бе превел и през фазите на възмъжаването и оцеляването, през ученичеството и студентството, през подценявани поражения и надценявани победи, през предсрочни избори и временни правителства, през романтика и суровост, за да го постави, най-сетне, в неподвижния топос на съдебната зала. Едва младши съдия, на прага на истинската кариера, той не обичаше да мисли за филмовия чар на корпоративните битки и специализираните кантори, нито споделяше схващането, че адвокатите са истинските кучета в безрадостните степи на правото. Беше узнал, че не всички конкурси са нагласени, а на финансовото си положение гледаше като на коварен пияница във вечно претъпканата и раздирана от кавги кръчма на щенията човешки. Да разчиташ на едно само от множество обстоятелства, даваше си сметка той, е суеверие, характерно за плахите и раздражителни натури. Да ориентираш движението си по невидимия сателит² на етичното, е необозрима и вълнуваща във фаталността си привилегия.

Нелоша метафора, кимна в себе си съдията. Твърде благоразумно той беше турил край на литературните си амбиции още в разгара на кандидатстудентското лято, тоест съвсем навреме, за да запази добри отношенията си с далнострелната муза, макар и на „Ви“, и да изкара едно чудесно море на Каваците³, ненакърнено от образно мислене. За свое тайно и неугасимо блаженство Вардев се беше примирил навреме с шарката на своя характер, беше измерил живота си тегло с висока точност и с леко сърце беше взел съдбовното решение да се посвети на закона – тази арматура⁴ на земната справедливост. При това той хранеше съвсем малко идеализъм, който повече служеше като вътрешна украса, като романтична хипербола за ежедневието, докато същината на избора му си оставаше дълбока, директна и недостъпна за позивите на мимолетното.

Вергил Немчев, *Произшествие в „Аркадия“* (2011)

¹ кашпа: декоративен съд без отвор на дъното, в който се поставя саксия с цветя

² сателит: спътник на небесно тяло

³ Каваците: черноморски курорт

⁴ арматура: железните пръти, в една железобетонна конструкция

2.

Моето Слабо Място

- Моето слабо място е най-обикновена сладка.
С кристалчета, които умират да бъдат стопени.
И с паузи, с паузи... И с една загатната,
невидима струйка от нетърпение.
- 5 Моето слабо място е обещата в брашното.
И пръстите, и полепналите минути по тях.
И бялото петънце на носа ти, защото
тъкмо аз го изгубих и само аз го познах.
- 10 Моето слабо място е твоето място на стола.
И суетата да поднасяш всичко само пред мен.
Да поднасяш трептения... И една плаха и обла
извивка на парата от чая зелен.
- 15 Като трупаш ухания, ти ме правиш безпомощен.
И времето има вече друг ритуал.
Моето слабо място е, че не искам да мога
да забравя за по-сладката от сладка печал.
- 20 Моето слабо място са твоите тъжни усилия.
И жуженето на устата, и следобедът, отлетял настрани.
Помогни ми да открия ъгъла, където си скрила
страховете и пудрата захар, която трепти.
- В този ъгъл е паякът – той е наше дете от години.
Покани го да слезе – нека маха щастливо с ръце.
Моето слабо място е, че когато ме има,
той минава по масата и не може да спре.
- 25 Моето слабо място е, че ти се луташ разчупена
и се рониш, и храниш пипалцата на въздуха риж.
Аз едва си дойдох... А ти трупаш и трупаш
сладки хълмчета. И във всички посоки пълзиш.

Николай Милчев, *Влюбен сняг* (2015)